

25 listopada 1930 r.

2

URZĄD PATENTOWY

G03b 21/00

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIIS PATENTOWY

Nr 12566.

Kl. 57 a 61.

Société du Film en Couleurs Keller-Dorian
(Paryż, Francja).

Urządzenie do każdorazowego natychmiastowego przechodzenia z projekcji filmu barwnego z rastrem plastycznym na projekcję zwykłego filmu czarno-białego.

Zgłoszono 6 lutego 1928 r.

Udzielono 27 września 1930 r.

Pierwszeństwo: 8 lutego 1927 r. (Francja).

Przedmiotem wynalazku jest urządzenie umożliwiające natychmiastowe przechodzenie z projekcji filmu barwnego z rastrem plastycznym na projekcję zwykłego filmu czarno-białego. Urządzenie to znamienne jest tem, że w płaszczyźnie migawki obiektywu projekcyjnego umieszczane są wymiennie filtr wielobarwny, płaskorównoległa płyta szklana lub obojętny filtr szary bez konieczności zmieniania odległości ogniskowej. Według jednej z postaci wykonania przedmiotu wynalazku części ruchome można nastawiać zarówno ręcznie jak i w sposób samoczynny przy zastosowaniu elektromagnetycznego przyrządu, w ten sposób, że przyrząd elektromagnetyczny

łączy się dzięki współdziałaniu dodatkowych otworów z częściami napędowymi, które są poruszane przez te otwory i sterują narządy kontaktowe.

Zasadnicza różnica między obydwoma rodzajami wyświetlania polega na tem, że do projekcji filmu stosuje się filtr trójbarewny. Filtr ten umieszcza się w płaszczyźnie migawki obiektywu, w stosunku do filmu w takim samym oddaleniu optycznym jak i filtr od obiektywu przy zdjęciach. Zapomocą takiego filtru nie zmienia się optycznych własności obiektywu projekcyjnego, który może być również dobrze zastosowany do wyświetlania zwykłego filmu czarno-białego. Przy wyświet-

tlaniu takiego filmu czarno-białego można jednak filtru wielobarwnego nie stosować, lecz płytę szklaną o tej samej grubości optycznej co i filtr lub też obojętny filtr szary, którego grubość optyczna i zdolność pochłaniania są takie same jak i barwnego filtru. Zapewnia to zachowanie jednakowej odległości ogniskowej obiektywu projekcyjnego. Włączenie płyty szklanej zmienia w zasadzie odległość optyczną obydwóch systemów zawierających filtr, a zatem i odległość ogniskową całego systemu.

Na załączonym rysunku uwidocznione są dwie postacie wykonania urządzenia według wynalazku, przy czym fig. 1 przedstawia przekrój podłużny według linii *a—b* (fig. 2) obiektywu projekcyjnego przystosowanego do umieszczenia w nim dającej się przesuwać ramy dźwigającej filtr; fig. 2 — przekrój poprzeczny obiektywu według fig. 1 wzdłuż linii *e—f*, fig. 3 — przekrój częściowy ramki dźwigającej filtr obiektywu według fig. 1 i 2 wzdłuż linii *c—d* fig. 2.

Urządzenie przedstawione na fig. 1 i 2 pozwala na dołączenie do zwykłego obiektywu projekcyjnego o dowolnej długości ogniskowej filtru barwnego podczas wyświetlania barwnego filmu i usuwanie tego filtru, jeżeli prowadzony jest film czarno-biały. W tym przypadku filtr barwny musi być zastąpiony przez tarczę szklaną, która pozwala na poprawianie długości ogniskowej, w ten sposób, by ostrość nastawienia pozostała niezmienną.

Część 1, obejmująca oprawę 1' obiektywu, jest na pewnej określonej długości rozcięta, ażeby można było stosować obiektywy o różnej długości ogniskowej. W szczeliny zaopatrzona jest również i oprawa 1' obiektywu. W szczelinie tej może się poruszać ramka ślizgowa 2, pozostająca stale w obiektywie.

Do ramki ślizgowej przymocowane jest cięgło 3, które może być poruszane zarówno ręcznie jak i mechanicznie np. zapomo-

cą samoczynnie działających przyrządów regulujących. Pozwala to na dowolne włączanie barwnego filtru 4 lub wyrównującej tarczy 5 na drodze promieni świetlnych. Część przesuwająca się ruchem ślizgowym posiada sprężynową zasuwkę do matematycznego centrowania tego lub innego z użytych filtrów w stosunku do optycznej osi aparatu.

Urządzenie nadaje się do umieszczenia w każdej dowolnej oprawie obiektywu oraz we wszelkich aparatach projekcyjnych.

Wspomniano już powyżej, że ramka filtru może być przesuwana ręcznie lub mechanicznie. W pewnych przypadkach zaleca się np. ruch ten uskutecznić w sposób elektromagnetyczny posługując się przytem dodatkowymi otworkami, znajdującymi się w wyświetlanym filmie. Te dodatkowe otworki umieszcza się w miejscach, które odpowiadają, pod względem czasu, chwilom, w jakich rozpoczyna się, względnie kończy projekcja barwna. Dodatkowe otworki mogą np. współpracować z tarczami zaopatrzonymi w trzpieńki lub z odpowiednio uzębionymi kołami i wprawiać w ruch obrotowy wał służący jako trzymacz kontaktowy, który przyciąga kotwicę, połączoną z przesuwalną ramką. W ten sam sposób można także przerywać obwód prądu zwalniając przez to oprawkę filtru do powrotu do położenia wyjściowego, wskutek czego zapomocą elektromagnesu można nastawiać dowolny filtr lub tarczę wyrównawczą.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Urządzenie pozwalające na każdorazowe natychmiastowe przechodzenie z projekcji filmu barwnego z rastrem plastycznym na projekcję zwykłego filmu czarno-białego, znamienne tem, że składa się z ramki zawierającej kolejno wielobarwny filtr, płaską płytę szklaną, oraz

obojętny filtr szary, które umieszcza się w płaszczyźnie migawki obiektywu projekcyjnego, bez zmieniania odległości ogniskowej tego obiektywu.

2. Urządzenie według zastrz. 1, znamienne tem, że części ruchome dają się nastawiać zarówno ręcznie jak i samoczynnie przy użyciu przyrządu elektromagnetycznego.

3. Urządzenie według zastrz. 2, z samoczynnem elektromagnetycznem urządzeniem nastawniczem do ruchomych części,

znamienne tem, że elektromagnetyczny przyrząd włącza wyświetlany film zapomocą współdziałania dodatkowych otworów z częściami napędowemi, które są uruchomiane przez te otwórki i sterują narządy kontaktowe.

Société du Film
en Couleurs Keller-Dorian.

Zastępca: M. Skrzypkowski,
rzecznik patentowy.

